

Adam

Polakken Adam Zientek var sommerens begivenhet. OFK hadde invitert Adam til Notodden for å holde et kurs i aerobatic og blindflyging. Adam er testpilot, innflyger, på den polske seilflyfabrikken og har fløyet siden han som 14-åring begynte i 1934. Nå har han snart 5.000 seilflytimer.

Sjelden har vi truffet en så hyggelig og dyktig og tålmodig instruktør. Blid og fornøyd kunne han nynne eller plystre sine melodier mens slepet med en til å begynne med kanskje noe engstelig kandidat, krabbet seg oppover til 11-1200 m. Så kom hans

presise instruksjoner på et klart og tydelig tysk. Etter avslutning av en øvelse, kom neste f.eks. «die gerissene Halbrolle mit Abschwung», også kalt «Halber Adam», et navn som danskene hadde gitt øvelsen etter at Adam hadde instruert dem i kunsten. «Man fliegt 120-110-100 km/st., nun gleichzeitig der Steuerknübel VOLL gezogen, keine Querroder, und gleichzeitig Seitensteuer, sagt rechts, auch VOLL gezogen, also.....» og øvelsen var igang. Det var bare de spesielt påmeldte kursdeltagerne som til slutt fikk lov å prøve seg på egenhånd.

Mens motorflyet fylte bensin og

det ble noen minutters venting, kunne han rekke en rask dukkert i Heddøla, før han var tilbake og fortsatte med neste kandidat, alltid på farten og alltid i godt humør. Han hadde også sin kone med, og senere også datteren, og han rakk også å få litt tid til dem, men jeg tror fru Zientek syntes det ble litt lange dager av og til den første tiden.

Adam og Böckmann

NTHF diskuterer finesser ved snittfly øvelsen.

Tekst og fotos Ole G. Nordbø

HANG-GLIDING: SPALTERED. FREDRIK DAHL

HG-SEKSJON AV NORSK AERO KLUBB

HANG-GLIDING ER KOMMET FOR Å BLI!

Ingen andre enn de som selv henger under en slik vinge vil kjenne den utrolige følelsen av å være i ett med vinden og fuglene. Og tydeligvis, ingen andre enn hanggliderflyveren selv vet at han ikke er en sprø tulling som hopper utfor nærmeste fjelltopp med en slags vinge over hodet.

Gjennom alle tider har mennesket forsøkt å imitere fuglenes flukt. Den første «hang glider» men kjenner til er i legenden om Ikaros. Etter å ha lettet med sine voksvinger ble han så overveldet over følelsen å seile på egne vinger at han fløy høyere og høyere inntil solen smeltet voksen. Og da var det bare en vei tilbake, nedover. Drager ble bygget i Kina for flere hundre år siden, Leonardo da Vinci testet glidere og mange andre forsøkte, men uten særlig hell. Det var først med Otto Lilienthal i slutten av 1800 at hang gliding virkelig fikk noen betydning. Så har altså sporten vært glemt i mer enn 70 år før den fikk sin renessanse i slutten av 60-årene.

De tidligste glidere i Norge begynte sine første hopp nedover bakken for ca. 2 år siden. Interessen var ikke så stor til å begynne med og først utpå vinteren i år fikk folk for alvor øynene opp for denne sporten.

Utpå våren i år ble det opprettet en egen hang glider seksjon innen NAK. Forut for dette hadde en annen organisasjon, Norsk Hang Glider Klubb tatt seg av denne virksomheten. Men etter endel snakk frem og tilbake ble det endelig bestemt å legge sporten inn under NAK. Norsk Hang Glider Klubb, som hadde majoriteten av sine medlemmer fra Oslo-området, skulle fortsette sin virksomhet som Oslo-klubben innen NAK.

HG-seksjonen nedsatte et interimsstyre som for tiden utarbeider forslag til lover, sertifikat, en teknisk og luftdyktighets standard samt skoleregistrering.

Når det gjelder sertifikat-bestemmelsene ser det ut til at laveste klasse vil bli et elevbevis. D.v.s. at eleven har fulgt et grunnkurs ved en godkjent skole. Ved avlagt kurs skal eleven kunne mestre glideren på egen hånd, (dog med begrensninger i starthøyde og vindstyrke) og ha fått kjennskap til det viktigste av teorien. Ingen av hanggliderforhandlerne vil i dag selge en glider uten at grunnkurs kan dokumenteres. Senere vil det bli gitt anledning til å avlegge prøver til sertifikater av høyere klasse, 1 og 2 osv. Sertifikat 1 vil bli minimumskrav for å delta i konkurranser. Dette sertifikatet vil bli utstedt fra NAK noe som medfører medlemsskap. Nærmere om hvilke kvalifikasjoner som kreves og hva de enkelte sertifikat vil gå ut på, blir opplyst i denne spalten så snart det er ferdig utarbeidet.

Det vil ikke tillates salg av glidere i Norge som ikke er godkjent i det landet de kommer fra. Når det gjelder hjemmebygde vinger vil spesifikasjoner for materialer og luftdyktighet følge egne bestemmelser. HG-seksjonen vil nedsette en egen komite av teknisk kompetente personer til å ta seg av dette.

Skoleregistrering går ut på at hg-skolene følger et godkjent opplegg, slik at bl.a. alle kurs fører frem til det samme elevbevis.

HANGGLIDING er kommet for å bli. Her et luftig hangglidesvev i meget kjente omgivelser.

HANGGLIDING vekker stor interesse og oppsikt. Det er omtrent som i flygingens barndom her i landet.

HANG-GLIDING: SPALTERED. FREDRIK DAHL

Det er endel som hevder at hanggliding er et skritt tilbake i utviklingen. Særlig seilflyvere synes å være av denne oppfatning og at de her har å gjøre med den «grimme ælling». Med et glidetall på 4:1 og en gjennomsyning på over 2 m/sek. skulle man i første omgang være tilbøyelig til å være enig. Men på den annen side, rogallovingen er det billigste «fly» som kan skaffes, det trengs kun en person for å bygge, transportere, rigge opp, løpe i gang og lande denne glideren. Dessuten gleden ved å seile på egne vinger, kjenne vinden i ansiktet, høre suset fra seilet og wirene, og styre ved bare å bevege kroppsvekten. Det er jo dette som virkelig er flyvning. Alt foregår ved instinkter uten hjelp av ror eller instrumenter. Etter hvert vil man kunne lære å utnytte gode forhold. Søke steder hvor det er muligheter for løft og på denne måten

for noe mer ut av turen enn bare å gli ned til bakken. Selv har jeg ved flere anledninger kommet mer enn hundre meter over det sted jeg etter en glidevinkel på 4:1 planla å lande. og mens jeg er inne på utnyttelse av gunstige forhold. I dag er de uoffisielle rekorder i utholdenhet på 14 timer, distanse 45 km. og høydegevinst 6.500 fot.

I denne spalten som fremover vil komme i hvert nummer av Fly Nytt skal vi prøve å fortelle om hva som foregår rundt om i Norge og i utlandet. Men det avhenger igjen av at jeg får opplysninger fra de lokale hg-flyvere. Hanggliderseksjonen er meget interessert i hvor mange som flyr aktivt. Send oss noen ord om din type glider, erfaringer og ikke minst flymulighetene i området. Hva slags bakker, høydeforskjell og hvor i landet de ligger.

Vi satte sammen dragene, mens Hans Petter trente slalåm. Da alt var klart med hjelmen på, satte undertegnede igang. Jeg tok to skritt og dermed var jeg i luften. Da glidetallet på min hangglider er ca. 1:4 håpet jeg på å nå akkurat frem til Prestholtseter. Men vinden og værgudene ville det anderledes. Da jeg fløy ut av skaret, fikk jeg plutselig oppvind og steg slik at jeg fløy ca. 350 meter over Prestholtseter, retning Geilo. Det var en fantastisk opplevelse.

De ravner som jeg passerte oppunder Skarven under min superflukt snudde forbauset på hodet ved forbikjøring. De var nok litt misunnelige.

Da vi hadde bil og utstyr nede ved Prestholtseter droppet jeg tanken på å fly til Geilo eller Ål og gikk inn for landing mot vinden foran setra! Landingen gikk bra og mitt livs største opplevelse var fullbragt.

Ett minutt etter kom Fredrik seilende ut av skaret, fikk oppvinden og koste seg langs med Skarven uten vanskeligheter og med fin høyde. Landingen gikk bra og han strålte av glede, akkurat som jeg, over den store opplevelsen.

Etter en stund kom supermekanikeren vår, Hans Petter, ned fra fjellet med skiene på nakken.

Dagen etter, søndag, var det down-draft, slik at noen åttetallsflyving på hang måtte avlyses. Vi får ha det til gode til en annen gang.

Bjarne Arentz

HANGGLIDERTUR TIL HALLINGSKARVEN

En weekend i begynnelsen av august i år dro vi, Fredrik Dahl, Hans Petter Lunde Hansen og undertegnede til Prestholtseter (1200 m.o.h.) ved Geilo med 2 hangglidere på taket med håpet om å få oppleve våre første luftige svev. Tidligere hadde vi bare fløyet på Årvolljordet, Midtstubbakken og Skuibakken.

Lørdag morgen var det strålende sol og en lett bris fra syd. Vi tok hanggliderne på nakken og trasket i vei retning sneskavlen øverst i Prestholtskaret, som ligger på ca. 1700 m.o.h. Etter 2 timers svetting var vi fremme.

Vindmåleren viste 3-4 m/sek. på skavkantene. Altså ideelle forhold!

Fra venstre Hans Petter Lunde Hansen, Bjarne Arentz og Fredrik Dahl i 1.700 meters høyde over havet.